

Visie 2 Actiecomité Heuvel

1. Inleiding

In november 2011 heeft het Actiecomité Heuvel haar visie gegeven op het realiseren van voorzieningen voor aan drugs verslaafde dak- en thuislozen in Breda. Aanleiding was het besluit van het college om drugsverslaafden op te vangen in de Heuvel. Dit besluit heeft het college vanwege onzorgvuldig handelen moeten intrekken. De ambitie om in 2012 voorzieningen voor verslaafde dak- en thuislozen te realiseren blijft echter onverkort overeind. Medio februari komt er dan ook een nieuwe lijst met mogelijke locaties. Aan de hand van deze lijst besluit de gemeente in de lente of zomer waar de verslaafdenopvang definitief komt. Daarbij wordt het proces om tot een locatiekeuze te komen opnieuw vorm gegeven. Ook de veiligheid, leefbaarheid en draagkracht worden nu uitdrukkelijk meegenomen. Dit betekent dat de Veiligheidsmonitor en de Wijkmonitor zijn toegevoegd aan de lijst van criteria die ten grondslag ligt aan de locatiekeuze voor de geplande opvang. Het doel van deze tweede visie van het actiecomité is om te laten zien wat de toepassing van de nieuwe criteria betekent voor de wijk Heuvel. Daarbij wordt niet alleen geput uit de Veiligheids- en Wijkmonitor, maar ook uit andere beleidsstukken van de gemeente die met deze thema's samenhangen.

2. De nieuwe criteria

Het proces om tot een locatiekeuze te komen wordt opnieuw vorm gegeven. In dit nieuwe proces zal het college uitgaan van een gefaseerde aanpak in de wegging van de criteria. De gemeente hanteert drie fases. Ten aanzien van de criteria worden er drie hoofdgroepen onderscheiden: ruimtelijk; in relatie tot de wijk; in relatie tot de doelgroep.

Fase 1. Voor fase 1 wordt uitgegaan van twee hoofdcriteria als toetsingskader:

Ruimtelijke criteria	Tot de wijk gerichte criteria
Bestemming is passend	De Wijkmonitor: <ul style="list-style-type: none">- leefbaarheid- draagkracht
Locatie is beschikbaar	De Veiligheidsmonitor: <ul style="list-style-type: none">- geweld en bedreigd voelen- vermogensdelicten- onveiligheidsgevoelens- overlast (gerelateerd aan drugs, alcohol, daklozen)
Locatie is van voldoende omvang	
Eigendomssituatie	

Fase 2. In fase 2 vormen de volgende criteria het afwegingskader:

Ruimtelijke criteria (in relatie tot veiligheid)
Politie acht locatie veilig
In een woonwijk of gemengde wijk
Voldoende fysieke afstand tot burelen
Geen concentratie van voorzieningen
Voldoende afstand tot voorzieningen die gevoelig liggen in de publieke opinie
Centrum is goed bereikbaar
Niet nabij NS-Station

Fase 3. In fase 3 betreft het criteria als:

Tot de doelgroep gericht (mede in relatie tot gebouw)
Wensen en uitgangspunten van het gebouw op zich
Financiële haalbaarheid
Alles wat te maken heeft met de daadwerkelijke realisatie van het gebouw

De fase 1-criteria zijn sterk bepalend bij het aankomende besluit van 14 februari 2012 omtrent een aantal locaties die *in aanmerking komen* voor de geplande opvang. Ook de criteria van fase 2 kunnen daarin nog eventueel een bepalende rol spelen, dit geldt echter niet voor de criteria van fase 3. Fase 3 is het eindstation van het proces maar kan voor een deel parallel lopen met fase 2.

Van doorslaggevend belang is daarom de weging van de criteria. Immers, de weging van de criteria heeft invloed op dan wel bepaalt de keuze van mogelijke in aanmerking komende locaties voor opvang van verslaafden. De volgende vragen zijn interessant: *Hoe zwaar wegen de verschillende criteria? Hoe wegen de verschillende criteria ten opzichte van elkaar? Welk gewicht komen de afzonderlijke criteria toe? En wat moet vooral zwaar wegen?*

Pas bij het aankomende besluit wordt duidelijk hoe het college de weging van de criteria heeft gedaan. Het actiecomité wacht daarop niet en loopt met dit document vooruit op de weging van de criteria voor de wijk Heuvel.

3. Ruimtelijke criteria, fase 1

De ruimtelijke criteria van fase 1 zijn hard. Panden die niet aan deze criteria voldoen, vallen direct af en komen niet in aanmerking voor de opvang van drugsverslaafden. Het actiecomité heeft aan de hand van de ruimtelijke criteria, fase 1, een inschatting gemaakt van de locaties die in aanmerking komen voor de opvang (voor meer informatie, zie het document "Toepassing ruimtelijke criteria fase 1 op Heuvel"). Dat zijn er een aantal in de Heuvel en een aantal nabij de Heuvel die een uitstralingseffect kunnen hebben. Op grond van deze ruimtelijke criteria komen vooral de locaties Herderheem, Keyersmolen en de vml. pastorie, allen bij elkaar gelegen aan de Oranjeboomstraat, in aanmerking voor de opvang van drugsverslaafden. Of deze locaties daadwerkelijk voor de opvang in aanmerking komen, hangt (mede) af van de bestemming die de Keyersmolen krijgt. Ten tijde van de ontwikkeling van de Brede School is afgesproken dat de Keyersmolen voor onderwijsdoeleinden behouden blijft. In de *Ontwikkelingsvisie Heuvel 2010-2015* van de gemeente Breda staat dat te denken valt aan de inzet van het pand voor het speciaal onderwijs. De Berkenhof is in beeld geweest voor huisvesting in de Keyersmolen. Maar dit kon niet doorgaan toen Herderheem in november 2011 werd aangewezen als beoogde opvanglocatie voor drugsverslaafden. Een sociaal pension voor drugsverslaafden vindt de gemeente niet gewenst nabij scholen.

4. Ruimtelijke criteria, fase 2: heroverweging beleidsuitgangspunt opvang verslaafden in een woonwijk

Over de weging van de ruimtelijke criteria, fase 2, kan het actiecomité op dit moment niets anders doen dan het aankomende besluit afwachten. Wel willen wij de gemeente nogmaals vragen het uitgangspunt van opvang van drugsverslaafden in een woonwijk in heroverweging te nemen. Dit kan de gemeente ook doen omdat opvang in een woonwijk geen subsidievoorwaarde is. Waarom vindt de gemeente dat een sociaal pension voor drugsverslaafden in een woonwijk thuishoort? In de brochure *Breda geeft thuis*, welke verspreid werd met de uitnodiging voor de informatiebijeenkomst van 16 november 2011, geeft de gemeente antwoord:

"U zult zich wellicht ook afvragen waarom de gemeente een keuze maakt voor zo'n woonvoorziening in een woonwijk. Dit heeft verschillende redenen. Zo heeft de gemeente een zorgplicht voor alle inwoners van de stad. Dus ook voor verslaafde dak- en thuislozen. Wonen doe je in een woonwijk en niet op bijvoorbeeld een industrieterrein. Bovendien staat de wet dat niet toe. Maar ook het deelnemen aan de samenleving, midden in de maatschappij staan en sociale contacten onderhouden is belangrijk voor het herstel van bewoners in een woonvoorziening."

Het actiecomité schaarft zich achter de gedachte dat iedereen die op straat leeft, zorg nodig heeft. Wij vinden de inzet van voorzieningen voor dak- en thuislozen, ook als zij drugsverslaafd zijn, belangrijk. Hierdoor moet de drugsoverlast waar Bredanaars mee te maken hebben afnemen en de gebruiker een menswaardiger bestaan krijgen. Hieruit volgt echter niet dat die opvang van drugsverslaafde daklozen *per se* in woonwijken moet plaatsvinden. Om verschillende redenen kunnen wij ons niet scharen achter het beleidsuitgangspunt van opvang in woonwijken:

Geen legitimiteit. Welhaast niemand in Breda zal instemmen met opvang van drugsverslaafden in zijn of haar woonwijk. Weliswaar kan de gemeente *wettig of legaal* besluiten tot de opvang van drugsverslaafden in woonwijken, wat ook nodig is, is legitimiteit van dat besluit. Het argument dat de gemeente gebruikt is dat zij ook

moeilijke besluiten moet nemen in het algemeen belang. Maar ook dergelijke besluiten moeten ruime draagvlak bij de inwoners van Breda hebben. Het actiecomité durft wel te stellen dat voor een besluit tot de opvang van drugsverslaafden in willekeurig welke woonwijk dan ook, welhaast ieder draagvlak zal ontbreken, zodra omwonenden worden geconfronteerd met de keuze voor de opvang in hun wijk. Als de gemeente haar democratische taak en legitimiteit serieus neemt, probeert zij die draagvlak te verkrijgen, en indien zij daarin niet slaagt, haar verlies te nemen ten behoeve van alle inwoners van Breda. Democratie is regeren bij gratie van de inwoners van Breda en daarvoor is legitimiteit vereist. Er moet dan een andere oplossing worden gezocht voor de opvang van drugsverslaafden.

Geen integratie. De belangrijkste reden voor de gemeente om drugsverslaafden in een woonwijk te plaatsen lijkt de gedachte dat het deelnemen aan de samenleving en het onderhouden van sociale contacten bijdraagt aan het herstel van bewoners in het sociale pension. In deze *idealistische* wijkgedachte van integreren in de wijkgemeenschap heeft het actiecomité geen fiducia. Vanwege de aard van hun problematiek, te weten drugsmisbruik en psychiatrische stoornissen (zgn. dubbele diagnose), is het ten stelligste de vraag of de bewoners van het sociale pension zelf wel (voldoende) in staat zijn deel te nemen aan een samenleving (de wijk) buiten die van hun eigen leefwereld. Daarbij komt dat de omwonenden andere normen en waarden delen dan de bewoners van het sociale pension. Dus ook vanuit de wijkbewoners bekeken is het de vraag of zij de interactie met hen willen dan wel kunnen aangaan. De gemeente doet daarmee impliciet een beroep op gevoelens van *solidariteit*. Solidariteit kenmerkt zich door een positieve loyale bejegening van een groep vanuit bepaalde waarden en opvattingen. Een houding van positieve lotsverbondenheid is gebaseerd op een wij-gevoel. In de wijk Heuvel is sprake van een niet te overbruggen wij-versus-zij-gevoel. Daarbij komt dat een wijk als de Heuvel zeer zuinig zal zijn met zijn goodwill naar groepen buitenstaanders. Dit heeft te maken met de sociaal-economische positie en samenstelling van de wijk.

Stap te snel. Het actiecomité vindt de inzet van voorzieningen voor dak- en thuislozen, ook als zij verslaafd zijn, belangrijk. Wij vinden echter dat drugsverslaafden in de eerste herstelfase eerst moeten afkicken voordat ze in een woonwijk geplaatst kunnen worden. Dit zal (het risico op) overlast e.d. verkleinen en bovendien de (kans op) integratie van deze mensen bevorderen, alsmede de kans dat zij (hopelijk) succesvol van de drugs kunnen blijven. Wij zijn ervan overtuigd dat de resultaten van een dergelijke aanpak beter zijn dan de aanpak die nu door de gemeente wordt voorgesteld. De gemeente zal zich moeten afvragen of drugsverslaafden in een woonwijk thuis horen, in het belang van die omgeving alsook in het belang van de drugsverslaafden zelf. Het actiecomité staat daarom achter het huidige gebruik van de Herderheem aan de Oranjeboomstraat 194, namelijk: een opvang voor sociaal kwetsbare mensen die ernstige problemen hebben op het gebied van wonen, maar niet verslaafd zijn.

Onevenredige verdeling van lasten. Bij het besluit omtrent het toewijzen van een locatie in Breda waar drugsverslaafden worden opgevangen, zal het college de in het geding zijnde belangen zorgvuldig moeten afwegen. Het belang van de opvang van drugsverslaafden in een woonwijk moet *hard* worden gemaakt en mag niet worden gebaseerd op een *idealistisch* uitgangspunt. Daarvoor is de impact van het besluit te groot. Bovendien mogen de voor één of meer belanghebbenden nadelige gevolgen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen. Hiervan is in de

visie van het actiecomité sprake. Dat een specifieke groep mensen veel meer ondervindt dan overlast alleen wordt niet meegenomen. De maatschappelijke lasten voor deze groep mensen bestaat uit veel meer. De aanwezigheid van drugsverslaafden betekent dat maatregelen getroffen zullen moeten worden om eigendommen te beschermen (diefstal, inbraak), voortdurende alertheid in de dagelijkse gang van zaken van hen gevraagd wordt (overvallen, agressie), hun subjectieve veiligheidsgevoel in het gedrang komt waardoor gevaarlijke situaties bij voorbaat worden vermeden ('s avonds niet op straat), hun (visuele) omgeving verandert door de aanwezigheid van verslaafden en dealers en wat dat met zich meebrengt, en ga maar door. En natuurlijk betekent het ook dat de waarde van de woningen daalt. Het zal de verkoopbaarheid van de woningen geen goed doen (Nu al is bekend dat veel omwonenden voor verkoop zullen kiezen als het college op 14 februari a.s. weer voor Herderheem besluit). Dit zijn de maatschappelijke lasten die volledig ten laste komen van een specifieke groep en niet, zoals zou moeten, ten laste van de gemeenschap. In het besluit van het college zullen maatschappelijke lasten en verdeling van de draaglast over de gemeenschap een behoorlijke plaats en afweging moeten krijgen. Het is onverteerbaar voor het actiecomité dat een specifieke groep mensen de maatschappelijke lasten moet dragen van overheidsbesluiten die blijkbaar nodig zijn om een maatschappelijk probleem die de gehele gemeenschap aangaat, op te lossen. Het actiecomité vindt daarom dat als uitgangspunt moet gelden dat de zorg voor een kleine groep drugsverslaafden niet in onevenredige mate ten koste mag gaan van een specifieke groep van de maatschappij.

Uit overleg met de gemeente medio januari 2012 is gebleken dat het criterium "in een woonwijk of gemengde wijk" een herformulering heeft gekregen. Onduidelijk is echter hoe die herformulering eruit ziet. Daarover liet de gemeente zich niet uit. Het zou bijvoorbeeld kunnen dat de gemeente kiest voor de opvang van drugsverslaafden *uitsluitend in gemengde wijken*, dus niet in normale woonwijken. Het actiecomité zou dit toejuichen. Drugsruimten moeten gerealiseerd worden daar waar de gebruikers zich ophouden. Van belang voor de doelgroep is dat de vestiging van dit soort opvanghuizen zo dicht mogelijk bij het leefgebied (stadscentrum) van de gebruikers wordt gevestigd. De gebruikers die zich veelal in de binnenstad of de directe omgeving daarvan ophouden kunnen dan op loopafstand gebruik maken van de voorzieningen. Daarnaast kan een stedelijke omgeving als de binnenstad vanwege het gemengde karakter meer aan dan een normale woonwijk. Dit blijkt ook uit ervaringen in andere steden. Door de situering in het stadscentrum is het toezicht beter te organiseren.

Ook kan het zo zijn dat de gemeente Breda het uitgangspunt van opvang in woonwijken handhaaft, maar dat bepaalde woonwijken hiervan zijn uitgezonderd. Dit geldt dan bijv. voor die woonwijken die een risico vormen voor de opvang van drugsverslaafden vanwege de veiligheids-, leefbaarheids- en draagkrachtsituatie in die woonwijken. Ook dit zou het actiecomité toejuichen. In onderstaande paragrafen zal het actiecomité haar standpunt hierover nader toelichten.

5. Drugs in Breda, wel degelijk ook in de Heuvel

De drugscene in Breda concentreert zich vooral in het centrum. Dit heeft te maken met 't IJ aan de Slingerweg en uitgaand publiek. Uit het onderzoek *Drugsscenes in Breda: met het oog op de toekomst* (2009) in opdracht van de gemeente Breda blijkt echter dat drugs ook in wijken aanwezig zijn. Enkele bevindingen uit dit rapport luiden als volgt:

- Bewoners klagen niet zo veel over drugsoverlast. Er wordt zelden aangifte gedaan van drugshandel.
- In woonwijken is soms sprake van drugshandel die overlastgevend is. De Heuvel is bij de gemeente en de politie een aandachtswijk waarvan bekend is dat er wordt gedeald of in de openbare ruimte wordt gebruikt.
- De cijfers over harddrugs zijn minder hard dan de omvang. Dit komt onder meer doordat drugs bij de politie en justitie weinig prioriteit heeft. De registratie zegt dus niet zo veel over de omvang. In deze context is ook de constatering in het *Jaarplan 2011* van het politiedistrict Breda, waarin de districtelijke prioriteiten zijn vastgesteld, dat het district over te weinig opsporingscapaciteit beschikt om de drugsproblematiek grondig aan te pakken, opmerkelijk.
- De Heuvel heeft een hoog percentage van aangehouden verdachten vanwege drugs.
- De kweek, teelt en opslag van softdrugs heeft voornamelijk plaats in de sociaal-economisch zwakkere wijken. Ook hier scoort de Heuvel 'goed'.
- Wat opvalt is dat henneptelers en drugsbezitters veelal arme inwoners zijn. De bezitters hebben net als de telers over het algemeen een eenvoudige en minder goed betaalde baan. Daarnaast spelen schulden bij deze mensen. Van de Bredase drugshandelaren woont het merendeel in de wijken Heuvel, Princenhage en Brabantpark.
- Van de harddrugsverslaafden kampen velen met een zogeheten multiproblematiek, een combinatie van psychische problemen, verslaving(en) en financiële problemen. Daarbij maakt een groot deel zich schuldig aan verwervingscriminaliteit.

Deze bevindingen worden bevestigd door recente onderzoeken. Deze onderzoeken zijn niet uitsluitend gericht op drugs maar op criminaliteit in het algemeen. Hierin wordt geconstateerd dat het criminaliteitsniveau in Eindhoven, Den Bosch, Tilburg en Breda vergelijkbaar is met dat van de vier grote steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Enkele algemene bevindingen kunnen getrokken worden uit deze recente onderzoeken, te weten de *Stads- en regioscan in de grootste Brabantse gemeenten* (2010) en de *Gebiedsscan criminaliteit en overlast: Stadsscan Breda* (2011):

- Een kleine groep houdt zich professioneel bezig met woninginbraken. Dit zijn veelal criminele (jeugd)groepen. Het leeuwendeel van de inbraken zijn gelegenheidscriminelen. Een substantiële groep veelplegers is actief als inbreker, zij het dat niet elke verslaafde of dakloze een veelpleger is. Het valt op dat de politie meldt dat ook verslaafden die worden opgevangen actief blijven als inbreker, terwijl de basisgedachte is dat 'in ruil' voor een goede opvang geen delicten gepleegd worden. Het grootste deel van de woninginbraak is drugserelateerd.
- Leden van overlastgevend en criminele jeugdgroepen (van voornamelijk Marokkaanse afkomst) plegen ook vermogensdelicten. Het betreft in het bijzonder inbraak en diefstal uit auto's, gepleegd in de directe leefomgeving. Ook verslaafde

veelplegers (die vaak ook woninginbraken plegen) zijn actief op het gebied van inbraak in personenauto's. Veel van hen zijn dubbel gediagnosticeerd: ze kampen met verslaving en psychische stoornissen.

- Criminele groeperingen orkestreren hennepkwekerijen, onder meer onder kwetsbare groepen.
- Lokale drugshandelaren – verantwoordelijk voor de drugshandel op straatniveau – zoeken met succes naar drugsklanten. Dit resulteert in bestendiging van de verwervingscriminaliteit en tot een aanwas van meerplegers en veelplegers. De detailhandelaren pushen drugs en gaan actief op zoek naar (nieuwe) klanten. Ze zijn alert op verslaafden en op potentiële klanten. Ze bedienen zich van tactieken, onder meer tijdelijke verstrekking om verslaving te stimuleren. Kortom, het drugsaanbod op straat 'maakt' (nieuwe) daders van aangifte criminaliteit, te meer omdat de dealers vooral ook actief zijn in delen van de stad waar opmerkelijk veel kwetsbare groepen bij elkaar wonen, vanwege een combinatie van goedkope en kleine woningen en de nabijheid van risicovoorzieningen.
- In de meest kwetsbare delen van de zwakke wijken wordt kluitjesvoetbal geconstateerd van kwetsbare personen. In het verlengde daarvan van opvangvoorzieningen en opvangtrajecten (onder meer begeleid wonen) en van – steeds vaker particuliere – hulpverleningsinstellingen. Dit hangt samen met het woningenbestand. Het kan gaan om kleine woningen of goedkope huurwoningen. Dit soort wijken telt veel huishoudens van alleenstaanden, van twee personen of van alleenstaande ouders. Er wonen veel mensen die met sociale problemen kampen. Het resulteert in wijken met geringe verkracht en met ongunstige autonome ontwikkelingen.
- De inbraken concentreren zich in de sociaal zwakkere wijken van Breda en veelal is er een redelijke indicatie van mogelijke c.q. waarschijnlijke dadergroepen.
- Wat betreft drugscriminaliteit en drugsoverlast is het volgende citaat uit de *Stadsscan Breda* (2011) opmerkelijk:

"Teamchef: "We moeten als politie aan de burger laten zien dat we deze rotzooi niet tolereren. Ik krijg soms zoveel melders over een straatdealertje in De Heuvel, een achterstandswijk waar – bij wijze van spreken – de junk en de dealer tegenover elkaar wonen, waar iedere dag auto-inbraken plaatsvinden waarvan we zeker weten dat het een klant van 'onze' straatdealer is.""

Dit opmerkelijke citaat van de politie Breda kan het actiecomité alleen maar bevestigen. In de afgelopen maanden december en januari is de politie opvallend aanwezig in de Heuvel. Niet alleen om toezicht te houden, maar ook om daadwerkelijk tot achtervolging en arrestatie van dealers, veelplegers en helers over te gaan. Daarnaast blijkt er sprake te zijn van een inbraakgolf, in auto's en woningen, bijvoorbeeld aan de Jakob Edelstraat en de Oranjeboomstraat. Ook is er weer een wietkwekerij opgerold, op zich niet zo wonderbaarlijk in de Heuvel, maar wel vanwege de locatie: op de twaalfde verdieping van één van de pas gebouwde sculpturen. Van deze recente drugsgerelateerde overlast en criminaliteit heeft de gemeente Breda medio januari 2012 aangegeven op de hoogte te zijn. Het actiecomité vraagt zich af waar deze drugsgerelateerde overlastgolf vandaan komt; komt dit (ten dele) voor rekening van de nieuwe groep bewoners in Herderheem?

6. De Heuvel als wijkontwikkelingswijk

In de Wijkmonitor 2010 wordt ingegaan op de projecten in Heuvel van het programma Wijkontwikkeling. Wijkontwikkeling kent twee componenten: fysiek en sociaal beheer.

Fysiek beheer. In de Heuvel loopt een aantal grote fysieke projecten met als doel een aantrekkelijke woning en woonomgeving (doel E). Deze fysieke ingrepen moeten ook leiden tot een verbetering van bijvoorbeeld de leefbaarheid en het woningaanbod (doel A). Uit de Dashboard blijkt niet dat nu al sprake is van een verbetering. Uitgaande van harde indicatoren van doel E blijkt dat de Heuvel slecht scoort op de WOZ-waarde, inclusief correctie nieuwbouw, en op de woningvoorraad. Hetzelfde geldt voor de relevante indicatoren van doel A: de Heuvel scoort benedengemiddeld ten aanzien van de leefbaarheid en woonomgeving en slecht op de leefbaarometer (dominantie en dichtheid van o.a. woningtypen en huur/koop). Dit geeft de Wijkmonitor 2010 zelf ook aan door te constateren dat de effecten van de fysieke ingrepen nog even op zich laten wachten, maar dat de indicatoren door deze projecten zullen verbeteren. Kortom, van verbetering is nog geen sprake maar de gemeente *verwacht* dit.

Sociaal beheer. Anders dan de fysieke projecten zijn de sociale projecten in de Heuvel veel kleinschaliger van aard en worden veel meer overgelaten aan de bewoners. De resultaten zijn daar ook naar. Uit de Dashboard blijken sterk negatieve scores voor de doelen B, C en D. De Heuvel scoort benedengemiddeld of sterk benedengemiddeld op de belangrijkste indicatoren onderwijs, arbeidsmarkt, armoede, en verdachte delinquenten van doel B. De Heuvel scoort benedengemiddeld of sterk benedengemiddeld op de belangrijkste indicator economische participatie, dat wil zeggen % werklozen en % huishoudens op sociaal minimumniveau. De Heuvel scoort sterk benedengemiddeld op de belangrijkste indicatoren gezondheid, jongeren met overgewicht.

Heuvel is een wijkontwikkelingswijk. Gelet op deze negatieve scores op belangrijke indicatoren is de voorlopige conclusie die in de samenvatting over de Wijkmonitor wordt getrokken, ronduit bizar, te weten de conclusie dat de Heuvel op de wip zit om afscheid te nemen als wijkontwikkelingswijk. Het college gaat nog een stap verder en noemt de Heuvel geen wijkontwikkelingswijk meer. Gelet op de resultaten uit de Wijkmonitor 2010 kan het actiecomité zich niet scharen achter deze stap van het college. Het actiecomité deelt wel de zorgen van de Bredase woningcorporaties. Deze zorgen hebben de corporaties geuit in hun *brief van 27 november 2011* aan het college naar aanleiding van het Rapport Wijkontwikkeling van de Rekenkamer Breda:

- *Ten eerste constateren de corporaties dat het te vroeg is om nu al te concluderen dat de wijkontwikkeling in de Heuvel succesvol is geweest en dat het predicaat wijkontwikkeling niet meer nodig is.* Dit inzicht is realistisch en anders dan de gemeente doet niet op verwachtingen gebaseerd.
- *Ten tweede stellen de corporaties dat de afdeling Sociale zaken en Economische Zaken ontbrekende spelers zijn bij de wijkontwikkeling.* Dit is zorgwekkend. Ook om die reden vindt het actiecomité dat het predicaat wijkontwikkeling voor de Heuvel nog geheel actueel is. Wat betreft de sociaal-economische positie van de wijk moet nog een grote inhaalslag gemaakt worden. Deze conclusie wordt bevestigd door de wijkmonitor.

- *Ten derde stellen de corporaties dat in de wijkontwikkeling de inzet van politie onontbeerlijk is maar dat de politie een terugtrekkende beweging maakt.* Dit baart het actiecomité grote zorgen omdat de opvang voor drugsverslaafden duidelijke afspraken over de samenwerking en inzet van de politie vereist.

Een van de aanbevelingen uit het onderzoek van de Rekenkamer Breda is om niet te snel te stoppen als zaken al beter gaan lopen. Zo hier al sprake van is, hetgeen niet wordt bevestigd door de Wijkmonitor 2010, kan het actiecomité zich geheel in deze aanbeveling van de Rekenkamer en de woningcorporaties vinden. Overigens bevordert het aanzienlijk verminderen van subsidie aan Surplus Welzijn het sociale beheer in de Heuvel niet. Als gevolg hiervan moet het voltallige personeel in de Heuvel hun werkzaamheden staken.

7. Tot de wijk gerichte criteria, fase 1: veiligheid, leefbaarheid, draagkracht

Uit overleg met de gemeente Breda medio januari 2012 blijkt dat de criteria veiligheid, leefbaarheid en draagkracht tamelijk hard zijn. Dit betekent echter niet dat panden die in wijken liggen die op deze punten slecht scoren niet in aanmerking (kunnen) komen voor opvang van drugsverslaafden. Het predicaat 'wijkontwikkelingswijk' betekent dus niet *per se* dat de opvang van drugsverslaafden niet in de Heuvel zal plaatsvinden.

Het actiecomité vindt dat terdege rekening moet worden gehouden met het type wijk waarin de opvang beoogd is, in het belang van die wijk, maar ook in het belang van de gebruikers van de opvang. De gemeente zal daarom een analyse moeten maken van de (mogelijke) gevolgen van de beoogde opvang van drugsverslaafden *voor* de wijken en *vanwege* de wijken. Dit betekent tegelijkertijd dat de criteria veiligheid, leefbaarheid en draagkracht in onderlinge samenhang beoordeeld moeten worden. Het is bijvoorbeeld zinloos om veiligheid als harder criterium aan te wijzen dan, zeg maar, leefbaarheid of draagkracht. Zo is een wijk pas daadwerkelijk leefbaar als de veiligheid uiteindelijk ook gegarandeerd kan worden met de komst van een opvang voor 24 drugsverslaafden. Bij het garanderen van de veiligheid en dus ook van de leefbaarheid van een wijk komt de draagkracht van de wijk om de hoek kijken. Uit ervaringen met dit soort voorzieningen blijkt dat met name sociaal-economische achterstanden in een wijk kunnen leiden tot cumulatie en vergroting van veiligheids- en leefbaarheidsproblemen in dezelfde wijk.

De sociaal-economische situatie van de Heuvel alsmede de samenstelling van de wijk betekent dat de opvang van drugsverslaafden niet in de Heuvel moet komen. Dit brengt een risicofactor met zich mee voor de gebruikers. Zo is voor drugsverslaafden een 'goede infrastructuur' aanwezig in de Heuvel om aan drugs te komen. Daarnaast is het risico niet gering dat de Heuvel snel weer tot de onderste regionen van Bredase wijken zal afglijden. Voor de Heuvel geldt dat de wijk dit niet kan dragen en dat dit een verdere verslechtering van de sociaal-economische situatie tot gevolg heeft. Het actiecomité vreest dat de veiligheid en de leefbaarheid in de Heuvel snel en aanzienlijk zal verslechteren en weer zal terugkeren tot het dramatische niveau van enkele jaren terug met drugsgelateerde overvallen en moorden.

Actiecomité Heuvel,

30 januari 2012